

DERINIMO PAŽYMA
DĖL GINČŲ NETEISMINIO SPRENDIMO PROCEDŪROS TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO PAKEITIMO

2019-06-19

Eil. Nr.	Pasiūlymo/ pastabos teikėjas	Pastaba, pasiūlymas	Pastabų, pasiūlymų vertinimas
1.		Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos 2019 m. gegužės 28 d. raštu Nr. 3-777 pateikti pasiūlymai	
1.1.		Siūlo patikslinti Ginčų neteisminio sprendimo procedūros taisyklių (toliau – Taisyklės) preambulę, vadovaujantis Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 34 straipsnio redakcija, kuri įsigalios nuo 2019 m. liepos 1 d.	Atsižvelgta Atitinkamai patikslinta preambulė.
1.2.		Siūlo papildyti nutarimo projektą dėl Taisyklių punktu, numatančiu Taisyklių įsigaliojimą 2019 m. liepos 1 d., t. y. nuo Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos (toliau – Taryba) veiklos pradžios.	Atsižvelgta Atitinkamai papildyta nurodytu punktu.
1.3.		Siūlo patikslinti Taisyklių 8 punkto papunkčių numeraciją, kadangi pateiktos dvi 8.4 papunkčio versijos. Taip pat analogiškai patikslinti ir Taisyklių 19 papunktį (pateikti du 19 punktai) bei Taisyklių 30 punktą (pateikti du 30 punktai).	Atsižvelgta Atitinkamai pakeista numeracija.
1.4.		Siūloma, atsižvelgiant į Energetikos įstatymo 34 straipsnio 1 dalį, Taisyklių 18 punkte po žodžio „įmonė“ įterpti formuluotę „vykdydama energetikos veiklą“.	Atsižvelgta Atitinkamai papildytas 18 punktas.
1.5.		Siūlo patikslinti Taisyklių 19.2 papunktį, jį išdėstant taip: „19.2. Skundžiamos įmonės atsakymo į Pareiškėjo kreipimąsi kopiją arba Pareiškėjo kreipimosi į Skundžiamą įmonę kopiją, jeigu Skundžiamos įmonės atsakymas per Energetikos įstatymo 34 straipsnio 2 dalyje nustatytą terminą negautas.“	Atsižvelgta Atitinkamai papildyta.
1.6.		Siekiant teisinio aiškumo, siūloma patikslinti Taisyklių 32 punktą, aiškiai nurodant iki kokios informacijos paskelbimo Tarybos interneto svetainėje priimami ginčo šalių prašymai dėl ginčo nagrinėjimo žodinės procedūros tvarka.	Atsižvelgta iš dalies Atsisakyta nuostatos.
2.		Lietuvos šilumos tiekėjų asociacijos 2019 m. gegužės 29 d. raštu Nr. 61 pateikti pasiūlymai	
2.1.		Siūloma, papildyti Taisyklių 4 punktą ir jį išdėstyti taip: „4. Skundai dėl Tarybos veiksmais, neveikimu ar administraciniais sprendimais galimai padaryto asmens, nurodyto skunde, teisių ir teisėtų interesų pažeidimo, nagrinėjami Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo nustatyta	Neatsižvelgta Perteklinė nuostata.

		tvarka. Skundai dėl energetikos įmonių reguliuojamos veiklos sąlygų laikymosi yra nagrinėjami vadovaujantis Viešojo administravimo įstatymu, taip pat kitais teisės aktais. Tuo atveju, kai gautas prašymas yra adresuotas keliems viešojo administravimo subjektams ir priklauso kelių viešojo administravimo subjektų kompetencijai, administracinę procedūrą pradeda ir prašymo nagrinėjimą organizuoja pirmasis skunde nurodytas viešojo administravimo subjektas. Jei Taryba nėra nurodyta kaip pirmasis prašymo gavėjas, tai už prašymo nagrinėjimą atsakingas specialistas privalo per 10 darbo dienų nuo prašymo gavimo dienos pateikti pagal kompetenciją savo pasiūlymus dėl prašymo sprendimo administracinę procedūrą pradėjusiam viešojo administravimo subjektui. “	
2.2.		Siūlo papildyti 9.2. papunktį ir jį išdėstyti taip: „neatskleisti valstybės, tarnybos, profesinių, banko ir komercinių paslapčių, informacijos apie privatų asmens gyvenimą, taip pat bet kokios kitos informacijos, Tarybos pripažintos konfidencialia.“	Atsižvelgta Atitinkamai papildyta.
2.3.		Siūlo papildyti 10.2. papunktį ir jį išdėstyti taip: „10.2. susipažinti su ginčo nagrinėjimo medžiaga, išskyrus medžiagą, kuri yra valstybės, tarnybos, profesinė, banko ar komercinė kitų ūkio subjektų paslaptis arba kurią atskleidus būtų pažeista fizinio asmens teisė į privataus gyvenimo neliečiamumą, bei medžiagą, kuri Tarybos yra pripažinta konfidencialia, daryti išrašus, nuorašus, kopijas.“	Atsižvelgta Atitinkamai papildyta.
2.4.		Siūloma, 21 punktą papildyti ir išdėstyti taip: „21. Jeigu Pareiškėjo prašymas nagrinėti ginčą neatitinka šių Taisyklių 19 ir (ar) 20 punktuose nustatytų reikalavimų, Taryba: 21.1. nustato ne trumpesnę kaip 7 dienų terminą trūkumams pašalinti. Jeigu Pareiškėjas per nustatytą terminą trūkumus pašalina, prašymas nagrinėti ginčą laikomas pateiktu tą dieną, kai gaunamas reikalavimus atitinkantis Pareiškėjo prašymas nagrinėti ginčą. Aiškūs Pareiškėjo prašymo nagrinėti ginčą netikslumai nelaikomi trūkumais. 21.2. jeigu Pareiškėjo prašymui išnagrinėti būtina papildoma informacija, kurią privalo pateikti prašymą pateikęs asmuo, ir Taryba tokių duomenų pati gauti negali, per 5 darbo dienas nuo prašymo užregistravimo ji kreipiasi į Pareiškėją raštu, prašydama pateikti papildomą informaciją, ir praneša, kad prašymo nagrinėjimas stabdomas, iki bus pateikta papildoma informacija. Kai per Tarybos nustatytą terminą, kuris negali būti trumpesnis kaip 5 darbo dienos, papildoma informacija negaunama, prašymas paliekamas nenagrinėtu, dokumentų originalai grąžinami	Neatsižvelgta Perteklinė nuostata.

		asmeniui ir nurodoma gražinimo priežastis. Asmeniui dar kartą pateikus prašymą su būtina papildoma informacija, toks prašymas nelaikomas teikiamu pakartotinai.“	
3.	Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos 2019 m. birželio 13 d. raštu Nr. (1.6E)2T-558 pateikti pasiūlymai		
3.1.		Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 34 straipsnio 5 dalyje nustatoma nevienoda ginčų nagrinėjimo tvarka <i>buitinių vartotojų</i> ir energetikos įmonių ginčams (jie nagrinėjami Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo nustatyta tvarka) ir <i>kitų (ne buitinių) vartotojų</i> ir energetikos įmonių ginčams, kurie nagrinėjami ne teismo tvarka pagal Tarybos nustatytas atitinkamų ginčų nagrinėjimo taisykles. Ginčų neteisminio sprendimo procedūros taisyklių (toliau šiame punkte – Taisyklės) 1 punkte, išvardijant Tarybos ne teismo tvarka nagrinėjamus ginčus, kurių sprendimui taikomos Taisyklės, apimami ir buitinių vartotojų ginčai, kadangi sąvoka „vartotojas“ apima ir buitinius vartotojus, ir kitus (ne buitinius) vartotojus. Tokią išvadą patvirtina ir Taisyklių projekto 6.1 papunktyje apibrėžta pareiškėjo sąvoka, kuri apima ir buitinius vartotojus. Įvertinant tai, kad Energetikos įstatymo 34 straipsnio 5 dalyje aiškiai atribotas buitinių vartotojų (t. y. vartojimo) ginčų nagrinėjimas, paliekant vartojimo ginčų neteisminį sprendimą Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų reguliavimui, ir Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai nėra suteikti įgaliojimai reglamentuoti buitinių vartotojų ir energetikos įmonių ginčų neteisminio sprendimo procedūros, Vartotojų teisių apsaugos įstatymo ir Teisingumo ministro 2015 m. gruodžio 30 d. įsakymo Nr. 1R-382 nurodymas Nutarimo projekto Nr. 1 preambulėje laikytinas klaidinančiu, ir šie teisės aktai neturėtų būti nurodyti. Be to, Taisyklėse turėtų būti įtvirtintos aiškios nuostatos, kad šios Taisyklės netaikomoms buitinių vartotojų ginčams, o šie ginčai nagrinėjami Vartotojų teisių apsaugos įstatymo ir teisingumo ministro 2015 m. gruodžio 30 d. įsakymo Nr. 1R-382 nustatyta tvarka.	Atsižvelgta iš dalies. Siūloma Taisyklių projekto 3 punktą papildyti nuostata, nurodančia, kad „Jeigu nagrinėjant ginčą tarp buitinio vartotojo ir energetikos įmonės šių Taisyklių ir Vartojimo ginčų neteisminio sprendimo procedūros taisyklių, patvirtintų teisingumo ministro 2015 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 1R-382 „Dėl Vartojimo ginčų neteisminio sprendimo procedūros taisyklių patvirtinimo“, normos prieštarauja viena kitai, taikomos Vartojimo ginčų neteisminio sprendimo procedūros taisyklės.“ Pažymėtina, kad Taisyklės taikomos nagrinėjant ir buitinių vartotojų prašymus nagrinėti ginčą, todėl netikslinga iš preambulės panaikinti Vartotojų teisių apsaugos įstatymą. Atkreiptinas dėmesys, kad Taryba - kolegiali institucija, sprendimai Taryboje priimami penkių Tarybos narių balsų dauguma Tarybos posėdžiuose. Teisingumo ministro patvirtintose Vartojimo ginčų neteisminio sprendimo procedūros taisyklėse nėra reglamentuotos kolegialios institucijos ginčų nagrinėjimo žodine ir rašytine tvarka procedūros, nėra įvertinti kolegialios institucijos sprendimų priėmimo tvarkos ypatumai, nedetalizuojamos ginčo nagrinėjime

			dalyvaujančių šalių teisės ir pareigos. Atsižvelgiant į tai, siekiant teisinio aiškumo, kyla būtinybė šiuos klausimus reglamentuoti Tarybos tvirtiname teisės akte ir pritaikyti ginčų nagrinėjimo procedūrą prie institucijos struktūros bei organizacinių procesų. Be to, Taisyklėse numatytos buitinių vartotojų ginčų nagrinėjimo procedūros suderintos su Vartotojų teisių apsaugos įstatymo ir Vartojimo ginčų neteisminio sprendimo procedūros taisyklių nuostatomis ir joms neprieštarauja.
3.2.		Siūloma, Nutarimo projekto preambulėje atsisakyti nuorodos į Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos Teisės departamento Teisėkūros ir teisinės analizės skyriaus pažymą, kadangi tokios pažymos buvimo būtinumas nenustatytas įstatymuose.	Neatsižvelgta Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų, patvirtintų Teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1R-298 „Dėl Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų“, 16 punkte nurodoma, kad „rengiant naują teisės akto projektą, preambulėje paprastai nurodomas teisės akto priėmimo teisinis pagrindas“. Šios nuostatos lingvistinė formuluotė leidžia daryti išvadą, kad teisės aktą rengiantis subjektas teisės akto preambulėje gali nuspręsti nurodyti ne tik teisės akto priėmimo teisinį pagrindą. Pažymime, kad pažymoje yra aiškiai ir detaliam išdėstomi teisiniai argumentai ir teisiniai motyvai, kodėl teisės aktas keičiamas, naikinamas ar priimamas. Dėl to, pažymos nurodymo Taisyklių preambulėje būtinumas yra pagrįstas.

3.3.		Neaiškus Taisyklių 2 punktas ir jo teisinis pagrindas bei atkreiptinas dėmesys, kad Taisyklių reguliavimo dalykas yra ginčų sprendimas, o ne skundų nagrinėjimas.	Neatsižvelgta. Taryba skundus dėl savivaldybės nustatytų kainų dedamųjų nagrinėja Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo 31 str. 7 d. pagrindu. Skundų dėl savivaldybės tarybos nustatytų šilumos kainų dedamųjų nagrinėjimo procedūros iš esmės panašios į procedūras, taikomas nagrinėjant ginčus, kadangi abiem atvejais tai yra nagrinėjimas ne teismo tvarka. Atsižvelgiant į tai, netikslinga rengti atskiras taisykles.
3.4.		Taisyklės nustato ginčų (ne skundų) neteisminio sprendimo procedūros tvarką, Taisyklių projekto 6.5 papunktyje sąvoka „skundžiama įmonė“ nėra korektiška ir tiksli.	Neatsižvelgta Nemotyvuota pastaba. Taisyklėse vartojamas terminas neturi jokios neigiamos įtakos sprendžiant ginčus, neiškraipo ginčų neteisminio nagrinėjimo tvarkos, yra priimtinas ir vartojamas sprendžiant ginčus, todėl nėra pagrindo jo keisti.
3.5.		Taisyklėse yra du 8.4. papunkčiai ir 19 punktai.	Atsižvelgta Atitinkamai patikslinta.
3.6.		Siūlo, Taisyklių 8.9. papunktį įvertinti asmens duomenų apsaugos kontekste ir suderinti su Valstybine duomenų apsaugos inspekcija.	Atsižvelgta iš dalies Atsisakyta nuostatos.
3.7.		Taisyklių 18 punkto nuostatos nelaikytinos Taisyklių reguliavimo dalyku. Pareiga kreiptis į skundžiamą įmonę nustatyta Energetikos įstatymo 34 straipsnio 1 dalyje, o šių nuostatų dubliavimas Taisyklėse laikytinas pertekliniu.	Neatsižvelgta Siekdami užtikrinti, kad vienodi reikalavimai, susiję su pareiga kreiptis į energetikos įmonę, būtų taikomi ir vartotojų ir energetikos įmonių atžvilgiu, manome, kad tikslinga Taisyklių projekte įtvirtinti aukščiau minėtą pareigą.

3.8.		Kadangi, kaip minėta, buitinių vartotojų ir energetikos įmonių (t. y. vartojimo) ginčų nagrinėjimas yra ne Taisyklių reguliavimo dalykas, Taisyklių 19 punkte nuoroda į Vartotojų teisių apsaugos įstatymą nėra tinkama. Be to, pažymėtina, kad pagal Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo jurisprudenciją įstatymo įgyvendinamieji teisės aktai (Taisyklės) gali reglamentuoti tik subjektinės teisės įgyvendinimo tvarką, tačiau negali nustatyti teisės netekimo pagrindų (tai gali būti tik įstatymo reguliavimo dalykas).	Atsižvelgta iš dalies Patikslinta formuluoatė. Vartotojų teisių apsaugos įstatymo 23 straipsnio 2 dalyje nurodyti visi kreipimosi terminai.
3.9.		Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 33 straipsnio 1 dalies nuostatą, jog „jeigu per teismo nustatytą terminą trūkumai pašalinami, skundas (prašymas, pareiškimas) laikomas paduotu pradinio jo padavimo teismui dieną“, siūlytina keisti Taisyklių 21 punkto nuostatą, jog „jeigu Pareiškėjas per nustatytą terminą trūkumus pašalina, prašymas nagrinėti ginčą laikomas pateiktu tą dieną, kai gaunamas reikalavimus atitinkantis Pareiškėjo prašymas nagrinėti ginčą“.	Neatsižvelgta Nėra tikslinga keisti, kadangi gali tapti neįmanoma suspėti išnagrinėti ginčo pagal teisės aktuose nurodytus terminus. Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2015 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 1R-382 „Dėl Vartojimo ginčų neteisminio sprendimo procedūros taisyklių patvirtinimo“ patvirtintose Vartojimo ginčų neteisminio procedūros taisyklių 6 punkte taip pat nurodyta, kad „Jeigu vartotojo kreipimasis neatitinka šių taisyklių 4 ir (ar) 5 punktuose nustatytų reikalavimų, vartojimo ginčus nagrinėjanti institucija nustato ne trumpesnę kaip 7 dienų terminą trūkumams pašalinti. Jeigu vartotojas per nustatytą terminą trūkumus pašalina, vartotojo kreipimasis laikomas pateiktu tą dieną, kai gaunamas reikalavimus atitinkantis vartotojo kreipimasis. Aiškūs vartotojo kreipimosi netikslumai nelaikomi trūkumais.“ Be to, Administracinių bylų teisenos įstatymas reglamentuoja ginčų, kylančių iš administracinių teisinių santykių,

			nagrinėjimo tvarką ir negali būti taikomas nagrinėjant ginčus, kylančius iš sutartinių teisinių santykių.
3.10.		Siūloma, Taisyklių 29.1 papunktyje vietoj nuorodos į Taisyklių 31 punktą turėtų būti nuoroda į Taisyklių VI skyrių.	Atsižvelgta
3.11.		Atsižvelgiant į Energetikos įstatymo 64 straipsnio 9 dalį ir Taisyklių 68 punktą, siūlytina Taisyklių 29.7 papunktyje aiškiai nurodyti 7 dienų terminą.	Neatsižvelgta Taisyklių 70 punkte (ankstesnėje Nutarimo projekto redakcijoje 68 punktas) yra paminėti visi apskundimo pagrindai ir terminai.
3.12.		Taisyklių 32 punkte esanti nuoroda į Taisyklių 31 punktą tikslintina, kadangi Taisyklių 31 punkte nenurodoma skelbtina informacija.	Atsižvelgta Atsisakyta 32 punkto.
3.13.		Siūloma, įvertinti, ar Taisyklių 34 punkte neturėtų būti numatytas ir informacijos apie posėdžio metu ištirtus rašytinius, daiktinius ir kitus įrodymus pateikimas, analogiškai, kaip tai daroma Taisyklių 41.7 papunktyje.	Atsižvelgta iš dalies Papildyta 36.6 papunkčiu (ankstesnėje Nutarimo projekto redakcijoje 34 punktas).
3.14.		Taisyklių 48 punkto nuostatos, išskiriančios aukštąjį universitetinį teisinį išsilavinimą turinčius asmenis, laikytinos nepagrįstomis. Nuostatos visiškai nesiejamos su asmens profesine veikla, nevertina, ar asmuo veikia reglamentuojamų ginčų nagrinėjimo srityje ir turi reglamentuojamiems ginčams reikiamas žinias. Siekiant optimizuoti ir pagreitinti ginčų nagrinėjimą, galėtų būti atsiklausoma, ar asmuo žino savo teises ir pareigas, bei ar norėtų būti informuotas, nesiejant to su išsilavinimu ar profesine veikla.	Atsižvelgta Taisyklių 50 punktas (ankstesnėje redakcijoje 48 punktas) pakeistas ir išdėstytas taip: „Nagrinėjant ginčą žodinės procedūros tvarka, posėdžio pirmininkas paskelbia fizinius asmenis, sprendžiančius ginčą (Tarybos narius), posėdžio sekretorių, ginčo šalis, nurodo ginčo esmę, informuoja, kas atvyko į posėdį, nustato atvykusiųjų tapatybę ir patikrina atstovų įgaliojimus. Jeigu ginčo šalis neatvyksta į posėdį, posėdžio sekretorius informuoja, ar jiems buvo tinkamai pranešta apie posėdžio vietą ir laiką. Posėdžio pirmininkas ginčo šalių atsiklausia ar jos žino savo teises ir pareigas, jeigu ne, papildomai išaiškina ginčo šalims jų teises ir

			pareigas , taip pat paklausia, ar ginčo šalys turi prašymų, susijusių su ginčo nagrinėjimu, ir ar nenori pareikšti nušalinimų fiziniams asmenims, sprendžiantiems ginčą (Tarybos nariams), Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – Civilinio proceso kodeksas) 65 ar 66 straipsniuose nustatytais pagrindais.“
3.15.		Taisyklių 53 punkto antrame sakinyje neapibrėžta, kada kuriuo adresu (deklaruotu ar paskutiniu žinomu) siunčiamas pranešimas, ir neaišku ar tai palikta visiškai Tarybos diskrecijai.	Neatsižvelgta Nuostata išdėstyta aiškiai. Visais atvejais siunčiama oficialiai deklaruotu gyvenamosios vietos, buveinės adresu, jeigu ginčo šalys nenurodė kitaip.
3.16.		Taisyklių 67-69 punktų nuostatos dubliuoja Energetikos įstatymo 34 straipsnio 7-9 dalių nuostatas ir nesukuria pridėtinės vertės.	Neatsižvelgta Taisyklių projekto 69-71 punktai (ankstesnėje Nutarimo projekto redakcijoje 67-69 punktai) patenka į taisyklių reguliavimo sritį, nes juose įtvirtintos Tarybos sprendimo įsigaliojimo taisyklės ir terminai, Tarybos procedūrinių sprendimų apskundimo tvarka ir terminai, dėl įsigaliojusio Tarybos sprendimo pripažinimo vykdomuoju dokumentu ir jo priverstinio vykdymo Civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka.